

6.Sınıf Sosyal Bilgiler Konu Özetleri

Ünite 7 : Uluslararası İlişkilerimiz Konu : Ülkemizin Ekonomik İlişkileri

İnsanlar yaşamlarını sürdürmek için ihtiyaçlarını gidermek zorundadır. Bu nedenle vatandaşlarının beslenme, barınma, giyinme, korunma ve ulaşım gibi ihtiyaçları öncelikle ülke içindeki kaynaklar kullanılarak karşılanmaya çalışılır. Ancak bu her zaman mümkün olmayabilir. Çünkü kaynakları sınırsız değildir. Bir ülkede kimi kaynaklar fazla iken kimi kaynaklar da yetersiz olabilmektedir. Yukarıdaki görsellerde gördüğünüz ürünlerden kuru incir ve tekstil ürünleri ülkemizde fazladır. Bu ürünlerin ihtiyaç fazlası olan kısmını başka ülkelere satarak gelir elde ederiz. Petrol ve doğal gaz ise ülkemizde sınırlı miktarda bulunmaktadır. Bu nedenle ülkemiz petrol ve doğal gaz ihtiyacının kalan kısmını diğer ülkelerden satın alarak karşılamaktadır.

Kâr elde etmek amacıyla üretilen her türlü mal ve hizmetin alınıp satılmasına ticaret denir. Ülkeler, kaynaklarından elde ettikleri ihtiyaç fazlası ürünleri diğer ülkelere satar. Eğer kendi kaynakları, ihtiyaçlarını karşılamaya yetmezse bunu diğer ülkelerden satın alarak karşılar. Ülkeler arasında yapılan bu faaliyete **dış ticaret** denir.

Dış ticaret, **ithalat** ve **ihracat** olarak ikiye ayrılır. Bir ülkenin, başka ülkelere mal veya hizmet satın almasına **ithalat (dış alım)** denir. Ülkemizin Almanya ve Fransa'dan ilaç, ABD'den tıbbi cihaz, Japonya'dan otomobil satın alması ithalata örnektir. Bir ülkenin, başka ülkelere mal veya hizmet satmasına **ihracat (dış satım)** denir. Ülkemizde üretilen beyaz eşyanın İspanya'ya, bor madeninin ABD'ye, kayısının İngiltere'ye satılması ihracata örnektir.

Türkiye, Dünya'daki birçok ülke ile ekonomik ilişki kurarak ithalat ve ihracat yapmaktadır.

İhracat (Dış Satım)			İthalat (Dış Alım)		
1	Almanya	15.118.910.000 dolar	1	Çin	23.370.620.000 dolar
2	İngiltere	9.603.189.000 dolar	2	Almanya	21.301.869.000 dolar
3	BAE	9.184.157.000 dolar	3	Rusya	19.514.094.000 dolar
4	Irak	9.054.612.000 dolar	4	ABD	11.951.744.000 dolar
5	ABD	8.654.268.000 dolar	5	İtalya	11.304.715.000 dolar
6	İtalya	8.473.471.000 dolar	6	Fransa	8.070.897.000 dolar
7	Fransa	6.584.199.000 dolar	7	İran	7.492.104.000 dolar

TÜİK 2017 yılı en çok ithalat ve ihracat yapılan 20 ülke raporundan düzenlenmiştir.
Genel Ağ'dan düzenlenerek alınmıştır (13.07.2018).

Tabloda görüldüğü gibi ülkemiz en fazla Almanya, Rusya, ABD, Çin, İngiltere, Irak, Fransa, İran, BAE ve İtalya gibi ülkelerle ticaret yapmaktadır. Almanya ile ticari ilişkilerimizin gelişmesinde bu ülkede 3 milyonun üzerinde Türk vatandaşı yaşamasının etkisi büyüktür. Rusya'dan petrol ve doğal gaz satın alırız. Ülkemizde yetiştirdiğimiz tarım ürünlerinin ihtiyaç fazlasını da Rusya'ya satarak gelir elde ederiz. Irak ile ülkemiz arasında bulunan Kerkük-Yumurtalık Petrol Boru Hattı sayesinde bu ülkeden petrol ithal ederiz.

Ülkemiz bazı ürünleri diğer ülkelerden ithal etmektedir. Kendi kaynaklarımızın yetersiz kaldığı veya ülkemizde hiç bulunmayan bazı ürünleri ülke dışından satın alarak ihtiyacımızı karşılarız. Kahve, kakao, ananas, mango gibi tarım ürünleri ülkemizde yetişmez. Muz ise ülkemizde yetiştirilmesine rağmen ihtiyacımızı karşılayacak düzeyde değildir. Bu tarım ürünlerini diğer ülkelerden satın alırız. Petrol ve doğal gaz da ülkemizde az miktarda çıkarılmaktadır. Bu nedenle petrol ve doğal gaz ihtiyacımızın geri kalanı diğer ülkelerden karşılanmaktadır.

Ülkemizin ihraç ettiği önemli ürünlerden bazılarını aşağıda verilen görsel üzerinde inceleyiniz (Harita 7.2).

Ülkemiz, kaynaklarını kullanarak üretim yapmaktadır. Üretilen ürünlerin bir kısmı ihtiyacımızdan fazla olabilmektedir. Ülkemiz, bu ürünleri diğer ülkelere satarak kaynaklarını değerlendirmekte ve kazanç elde etmektedir. Ülke kaynakları kullanılarak üretilen hazır giyim,

mobilya, demir-elik, cam, seramik, beyaz eşya, tarım ve hayvancılık ürünleri çeşitli ülkelere ihraç edilmektedir. Ülkemizde bor ve krom madeni fazladır. Bu madenler gerek işlenerek gerekse ham madde olarak diğer ülkelere satılmaktadır. Yine lkemizde bulunan fabrikalarda üretilen otomotiv ürünleri dünyanın çeşitli ülkelerine ihraç edilmektedir. Kaynaklar kullanılarak üretilen beyaz eşyalar da dünyanın çeşitli ülkelerine gönderilmektedir.

Tescilli coğrafi işaret (Grsel 7.23), tüketiciler için ürünün kaynağını, belirgin özelliklerini ve ürünün söz konusu özellikleri ile coğrafi alan arasındaki bağlantıyı gösteren kalite işaretidir. Gıda, tarım, maden, el sanatları, sanayi ürünleri coğrafi işaret tesciline konu olabilir. Ülkemizde Bursa kestane şekeri, Konya Akşehir kirazı, Zonguldak Devrek bastonu, Erzurum İspir kuru fasulyesi, Mardin taşı coğrafi işaret tescili olan ürünlere örnektir.

Tescilli coğrafi işaret-menşee adı logosu